

ลึงควาใบหนา

Drypetes longifolia (Blume) Pax & Hoffm.

PUTRANJIVACEAE

ไม้ต้น ไม้ผลัดใบ สูงได้ถึง 20 เมตร มีลำต้นเดี่ยว เรือนยอดทรงปิระมิดแน่น มีกิ่งยาวห้อย (เหมือนกับ สกุลง Garcinia) เปลือก สีครีมถึงน้ำตาลเทา เรียบหรือ ขรุขระเล็กน้อย เปลือกในสีส้มหรือน้ำตาลอมครีม เป็น เม็ด ใบ เล็กกว่า *Drypetes longifolia* กว้าง 4-6 เซนติเมตร ยาว 14-24 เซนติเมตร โคนรูปกลมถึงทุ่หรือ กลม (ไม่เป็นรูปหัวใจ) เส้นกลางใบจมหรือเป็นร่องด้านบน เส้นใบ 8-12 คู่ เส้นใบย่อยจาง กว่าเส้นใบข้าง ก้านดอก กลีบเลี้ยงและจานฐานดอกมีขนกำมะหยี่ กลีบเลี้ยงยาว 5-8 มิลลิเมตร ผล มีก้านยาว ยาวได้ถึง 2.5 เซนติเมตร พบในจังหวัดระนอง พังงา นครศรีธรรมราช

ข้อมูลอ้างอิง: การ์ดเนอร์, โฮมอนด์ ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : <http://www.npic-surat.com/web/index.php/2013-07-23-06-43-31/prs/22/163-putranjivaceae-euphorbiaceae>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นเล็กถึงขนาดกลาง สูงได้ถึง 37 เมตร และเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 เซนติเมตร พุ่มสูงได้ถึง 2 เมตร เปลือกต่อนแรกสีน้ำตาลอ่อนอมเทา และมีจุดดำแล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล มีเกล็ดหนายาวเป็นขุย กิ่งเรียว ยาวกลมมน สีครีมอมเหลืองซีดหรือน้ำตาลอมเทาหรืออมแดง ผิวเรียบแล้วเปลี่ยนเป็นมีตุ่มเล็กๆ และมีรอยย่น ใบคล้ายหนังบางมีขนาดกว้าง 4-7 เซนติเมตร ยาว 13-15 เซนติเมตร ใบ รูปหอกแคบแกมรีถึงรูปไข่ ใบเมื่อแห้งมีสีน้ำตาลอมม่วงด้านหลังใบ สีน้ำตาลเข้มด้านท้องใบ ฐานใบมนหรือเป็นรูปปลีมนกว้าง ก้านใบเรียวยาว ประมาณ 0.8 มิลลิเมตร เส้นใบชัดเจน ฐานเล็กน้อยทั้งสองด้าน มีเส้นแขนงใบ 18 คู่ กางออกและโค้ง เส้นแขนง ใบย่อยร่างดาข่าย แขนงช่อดอกยาวได้ถึง 5 เซนติเมตร ปลายแยกเป็น 3 แขนง ดอกมีขนาด 9x3 มิลลิเมตร กีบดอกเป็นรูปแตรเมื่อบานเต็มที่ เกสรเพศผู้สีขาวจำนวนมากแผ่เป็นรัศมีขนาดประมาณ 10 มิลลิเมตร ตรงไปยังก้านชูอับเรณู ก้านเกสรเพศเมียเรียว ยาวประมาณ 8 มิลลิเมตร ยื่นออกมาจากดอก ผล รูปทรงกลม มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 เซนติเมตร ขอบจานรองผลไม่สะดุดตา

ข้อมูลอ้างอิง : http://www.asianplant.net/Myrtaceae/Syzygium_racemosum.htm

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

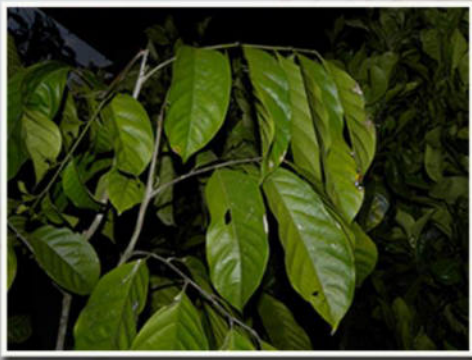

Lansium parasiticum (Osbeck) K.C.Sahni & Bennet

กลางสาตเขา

MELIACEAE

ไม้ต้น ขนาดเล็กถึงกลาง ไม้ผลัดใบ สูงได้ถึง 18 เมตร ลำต้นกลม โคนเป็นร่อง มักมีปุ่มแข็งขัด โคนมีพูพอน เปลือก สีครีมถึงน้ำตาลอมแดง เป็นเกล็ดหรือเป็นแผ่น เปลือกในสีครีมถึงเหลืองอ่อน ค่อนข้างมีเส้นใย ใบ ยาว 30-50 เซนติเมตร ใบประกอบแบบขนนกยอเดี่ยว ใบย่อย 2-4 คู่ ออกสลับถึงกึ่งตรงข้าม กว้าง 5-10 เซนติเมตร ยาว 10-25 เซนติเมตร ใบบนมักใหญ่สุดและเห็นเป็นใบปลาย รูปไข่แกมรีถึงขอบขนาน ปลายเรียวแหลม โคนแหลมหรือรูปลิ้ม ค่อนข้างเบี้ยว เนื้อคล้ายหนัง สีเขียวเข้มเป็นมันและเกลี้ยงด้านบน ด้านล่างสีอ่อนกว่าและเกลี้ยงหรือมีขนสีน้ำตาลอ่อนกระจายทั่วไปโดยเฉพาะบนเส้นใบ เส้นใบ 9-13 คู่ โค้ง เส้นใบย่อยเป็นร่างแหถึงขั้นบันได จางๆ เห็นชัดทั้งสองด้าน ก้านใบย่อยยาว 0.5-1 มิลลิเมตร โคนป่อง ค่อนข้างมีขน ดอก สีครีมถึงเหลืองอ่อน กลม กลิ่นหอมแรง ดอกแยกเพศหรือสมบูรณ์เพศ ออกเป็นช่อแคบไม่แตกแขนง ยาว 8-20 เซนติเมตร ออกเป็นช่อเดี่ยว หรือเป็นกลุ่ม บนปุ่มแข็งตามกิ่งใหญ่หรือตามลำต้น มีขนละเอียด ก้านดอกย่อย ยาวน้อยกว่า 2 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงจกเล็กเป็นพู 5 พู ยาว 1-2 มิลลิเมตร โค้งเข้าในซ้อนกัน มีขนตามขอบ กลีบดอก 5 กลีบ ยาว 2-3 มิลลิเมตร รูปไข่ถึงค่อนข้างกลมซ้อนกัน กลีบแยกจากกันแต่โคนเชื่อมติดกับหลอดเกสรเพศผู้ขึ้นมาจากส่วนสามของกลีบ หลอดเกสรเพศผู้กลม ขอบเป็นคลื่น เกสรเพศผู้ มี 8-10 อัน เรียง 1 วง ติดข้างในหลอด โพล์ปากหลอดเล็กน้อย ไม่มีจานฐานดอก รังไข่ 3-5 ช่อง มีขนแน่น ยอดเกสรเพศเมียเป็นจาน ผล กว้าง 1.5-3 เซนติเมตร ยาว 2-5 เซนติเมตร กลมหรือรูปไข่ค่อนข้างเป็นพูหรือเป็นร่อง สีเหลืองอ่อนถึงสีออกน้ำตาลเมื่อสุก หนามัน เปลือกหนาหรือบาง มียางขาวแก่ไม่แตก เมล็ด 1-5 เมล็ด กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาวได้ถึง 2.5 เซนติเมตร มีเยื่อหุ้มนุ่มใส กินได้ พบน้อยเป็นไม้ป่าในป่าดิบที่ต่ำที่ยังไม่ถูก รบกวนมากนัก บางที่พบบนเขาหินปูนในภาคใต้

ข้อมูลอ้างอิง: การ์ดเนอร์, ไซมอน พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2559. 792 หน้า

ภาพประกอบ : <http://tropical.theferns.info/image.php?id=Lansium+domesticum#plantimages/7/8/78165c2784617b627f5466b2160bc78c7019c95d.jpg>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้น ไม่ผลัดใบ สูง 8-20(30) เมตร เรือนยอดต่ำ แตกกิ่งไม่เป็นระเบียบ ต้นเป็นร่องหรือบิดมามีหลายลำ เปลือก สีเทาอ่อนหรือน้ำตาล สัม มีช่องอากาศชัด แตกเป็นแผ่นหรือสะเก็ด เปลือกในสีขาวหรือออกชมพู มีน้ำเลี่ยนมาก ใบ กว้าง 8-18 เซนติเมตร ยาว 12-35 เซนติเมตร หลายรูปร่าง มักจักเป็นพูไม่เท่ากันหรือมีหลายยอด รูปไข่ถึงรูปขอบขนานแกมรี หรือรูปไข่กลับแคบ ปลายแหลมกว้างหรือแหลมสั้น โคนหูถึงรูปหัวใจตื้น ไม่เบี้ยว พบน้อยที่โคนเกือบกันปิด ขอบเรียบหรือมีซี่ฟัน ขรุขระไปทางปลายยอด ใบแก่เนื้อคล้ายหนัง สีเขียวเข้มเป็นมัน เกลี้ยงด้านบน ด้านล่างมีขนสีน้ำตาลอมส้มถึงขาวอมน้ำตาลอ่อนปนกับขนสีเข้มกว่าทั่วไป โดยเฉพาะบนเส้นใบ เส้นใบ 3-5 เส้น ออกจาก โคนใบ เส้นใบข้าง 5-7 เส้นโค้งใกล้ขอบใบก้านใบ ยาว 1-4 เซนติเมตร หูใบแคบ ยอดเดียวไม่จัก ดอก ยาว 8-12(18) เซนติเมตร สีขาวแก่ออกเหลือง ออกเดี่ยวหรือเป็นกลุ่ม 2-3 ดอก ออกตามซอกใบ ก้านดอกสั้น าดดอกกว้าง 0.6-1 เซนติเมตร ยาว 2-5 เซนติเมตร รูปขอบขนานแคบ มีขนสีน้ำตาลเข้มแน่นล้อมรอบ ด้วยใบประดับ 3 ใบ รูปคล้ายสายหนังที่โคน ร่วงเร็ว กลีบเลี้ยง 5 กลีบ กว้าง 0.5-1 เซนติเมตร ยาว 7.5-12(17) เซนติเมตร แยกกันหรือติดเชื่อมกันเล็กน้อย รูปใบหอกแกมแถบแคบ สีเหลือง มีขนสีน้ำตาล ด้านนอก ด้านในอมสีขาว มีขนเส้นไหม กลีบดอก 5 กลีบ แยก ยาวเกือบเท่ากลีบเลี้ยง รูปใบหอกกลับ ด้านนอก มีขน อย่างน้อย ที่ปลาย เกสรเพศผู้สมบูรณ์ 15 อัน เกสร เพศผู้เป็นหมัน 5 อัน อาจยาวกว่า ยาว 4-8 เซนติเมตร รังไข่มีขนแน่น ก้านเกสรเพศเมีย ยาว 5-7 เซนติเมตร มีขนที่ครึ่งล่าง ผล กว้าง 5-9 เซนติเมตร ยาว 10-20 เซนติเมตร รูปขอบขนาน มีสันตรง 5 สัน สีเขียวอ่อน แก่แข็งและเกลี้ยง เมล็ดจำนวนมาก รูปไข่ กว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 2-5 เซนติเมตร ปีกบาง พบในป่าโปร่ง สูงได้ถึง 800 เมตร บริเวณเขาหินปูน ต้นกล้าใบยาวได้ถึง 60 เซนติเมตร จักแบบนิ้วมือเล็ก

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โทมัส ฟินลา สัทิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2559. 792 หน้า

ภาพประกอบ : ภาพที่ 1 : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnames=Pterospermum0diversifolium0blume>

ภาพที่ 2-4 ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลำพูป่า

Duabanga grandiflora (Roxb. ex DC.) Walp.

LYTHRACEAE

ไม้ต้นไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 40 เมตร ลำต้นเล็กตรง ออกกิ่งเป็นวงรอบตามแนวราบเมื่ออ่อน เมื่อต้นแก่ใหญ่ เส้นผ่านศูนย์กลางได้ถึง 200 เซนติเมตร กิ่งใหญ่ตั้งชันและกิ่งเล็กห้อยลง เปลือก สีเทาอ่อน มีตุ่มคล้ายสิ่ว แก่แตกเป็นแผ่นไม่เท่ากัน ต้นอ่อนมีสันคล้ายบัว และมียอยแผลใหญ่คล้ายโล่ ใบ กว้าง 4-10 เซนติเมตร ยาว 10-27 เซนติเมตร ออกแผ่แบนยาว รูปไข่แคบถึงใบหอกแกมขอบขนาน ปลายหู่ถึงค่อนข้างแหลม โคนกลมหรือกึ่งรูปหัวใจ ยอดอ่อนสีน้ำตาลอมแดง ใบแก่สีเขียวเข้มเป็นมันด้านบน ด้านล่างสีเขียวอมเทา (มีนวล) เส้นใบ 12-28 คู่ ค่อนข้างขนานกันไป โค้งและเชื่อมกันใกล้ขอบ ก้านใบใหญ่ 0.2-0.7 เซนติเมตร มีหูใบเล็ก กิ่งเป็นเหลี่ยม มีสันแคบ 4 สัน บิดด้านไปมาระหว่างคู่ใบ (ทำให้ทุกใบอยู่ระนาบเดียวกัน) ดอก ยาว 6-8 เซนติเมตร สีขาว ออกเป็นช่อแตกแขนง น้ำหนักมาก มีได้ถึง 30 ดอก ที่ปลายกิ่ง ก้านดอกยาว 3-4 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง ยาว 1.2-3 เซนติเมตร สีเขียวอ่อนด้านนอก สีครีมด้านใน รูปประฆังกว้าง ปลายจักเป็นพู่รูปสามเหลี่ยม 5-7 พู พูเนื้อหนา คล้ายหนัง ยาว 2-2.5 เซนติเมตร กลีบดอกบาน 5-7 กลีบ กว้าง 2-3 เซนติเมตร ยาว 3-4 เซนติเมตร รูปไข่กลับ ปลายกลม โคนแคบคล้ายเนื้อก้าน เนียนและบาง เกสรเพศผู้เรียวยาวเล็กจำนวนมาก (มากกว่า 50 อัน) ยาวมากกว่ากลีบดอกมาก ก้านเกสรเพศเมียใหญ่ 1 อัน ยอดเกสรเพศเมียเป็นปุ่ม ผลยาว 2.7-4.5 เซนติเมตร รูปไข่กว้าง มีร่องต้น 5-7 ร่อง ก้าน เกสรเพศเมียยื่นที่ปลาย โคนมีพุกกลีบเลี้ยงใหญ่รูปดาวติดอยู่ สีเขียวสด แล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้ม แข็ง แก่แตกจากยอดลงมา 5-7 เสี่ยง ปล่อยเมล็ดคล้ายเส้นด้ายเล็กจำนวนมาก พบทั่วไปในภาคใต้ ป่ารุ่น บนที่ชื้น ที่ต่ำหรือช่องว่างในป่าดิบที่ต่ำ ออกเป็นหมู่ใหญ่ ดอกบานตอนโพล้เพล้ มีกลิ่นคล้ายนมเปรี้ยว อยู่เพียงข้ามคืน กลีบดอกและเกสรเพศผู้ร่วงไป ทำให้เห็นกลีบเลี้ยงรูปดาวชัด

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไพนอน พันดา สติสุนทร กิ่งกานดา ชยามฤต ไม่ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปป. 2559. 792 หน้า

ภาพประกอบ : ภาพซ้าย : [http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Duabanga0grandiflora0\(Roxb.0ex0DC.0\)0Walp](http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Duabanga0grandiflora0(Roxb.0ex0DC.0)0Walp)

ภาพขวา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

Dimocarpus longan Lour. subsp. *malesianus* Leenh.
ลำไยป่าใบขน

SAPINDACEAE

ไม้ต้นไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 30 เมตร เรือนยอดกลมแน่น เปลือก เรียบหรือแตกเล็กน้อย ใบ ยาว 28-50 เซนติเมตร ใบประกอบแบบขนนกปลายคู้ มีใบย่อย 2-4(6) ใบ กว้าง 4-12 เซนติเมตร ยาว 10-35 เซนติเมตร รูปรี พบน้อย รูปไข่ ขอบเรียบ กิ่งอ่อนมีขนแน่นสีทอง ใบแก่เนื้อคล้ายหนัง เขียวเข้มเป็นมัน ด้านบนสีอ่อนกว่าด้านล่าง มักมี ต่อมเข็มแบนที่ซอกเส้นใบบนๆ เกือบทั้งสองด้าน หรือมีกลุ่มขนรูปดาวเล็กๆ กระจายบนเส้นใบด้านล่าง เส้น ใบ 14-17 คู่ ไม่เชื่อมกันใกล้ขอบ ก้านใบยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร กิ่งเป็นร่องเล็กน้อย ดอก ยาวประมาณ 5 เซนติเมตร สีขาวถึงเหลืองอ่อน กลิ่นหอมอ่อน ออกเป็นช่อแตกแขนง ยาว 8-40 เซนติเมตร ที่ปลายกิ่ง ดอกเพศ ผู้และดอกเพศเมียอยู่ในช่อเดียวกัน แต่บานไม่พร้อมกัน แกนกลางช่อดอกและก้านดอก มีขนแน่น กลีบเลี้ยง 5 กลีบ เท่ากัน รูปสามเหลี่ยมซ้อนกัน เชื่อมกันที่โคน กลีบดอก 5 กลีบ ยาว 1.5-6 มิลลิเมตร รูปช้อน ค่อนข้าง เกือบด้านนอก มีขนคล้ายขนแกะ ด้านในไม่มีรยางค์ เกสรเพศผู้ 8-10 อัน ยาว 2-7 มิลลิเมตร ล้อมรอบด้วย จานฐานดอกรูปวงแหวนมีขน รังไข่ 2 ช่อง มีขนและตุ่มเล็กน้อย ยอดเกสรเพศเมียเป็น 2 พู ผล ขนาด 1.2-2.5 เซนติเมตร สีน้ำตาลอมเหลือง ทรงกลม ไม่แตก เมล็ดใหญ่ สีนํ้าตาลเข้มเป็นมัน มีเยื่อหุ้มโปร่งแสง พบกระจาย ในป่าดิบที่ต่ำหรือป่ากึ่งผลัดใบ ปลุกกันมากเพื่อกินผล มีสกุลย่อยในภาคใต้ ssp. *malesianus* ใบกว้างได้ถึง 12 เซนติเมตร ยาวได้ถึง 30 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลม โคนไม่เบี้ยว เส้นใบหลักเป็นแอ่งด้านบน กลีบดอกเจริญ มาก มีขนทั้งสองด้าน ผลมีหนามที่ปกคลุมแน่น ไม้ป่า พบที่ จ.ระนอง พังงา ssp. *Longan* ใบกว้างได้ถึง 7 เซนติเมตร ยาวได้ถึง 19 เซนติเมตร ปลายแหลมหรือหู่ โคนเบี้ยว เกือบหรือ เกือบทั้งสองด้าน เส้นใบ เป็นนูนหรือแบนด้านบน ดอกมีกลีบดอกกลรูป เกือบหรือเกือบทั้งสองด้านนอก มีขนและด้านในสองด้าน ผลมี ตุ่มเล็กน้อย ไม้ปลูก

ข้อมูลอ้างอิง: ไกรสรณธร, โสมณ ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางบก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางบก จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้พุ่มหรือไม้พาดพัน สูงได้ถึง 11 เมตร เรือนยอดเปิด แตกแขนงประปราย เปลือก สีนํ้าตาลเข้ม เรียบ หรือ แตกเป็นร่องละเอียด เปลือกในสีส้มคล้ายแป้ง ใบ กว้าง 1.5-10 เซนติเมตร ยาว 5-35 เซนติเมตร ใบเดี่ยว ออก สลับ แผ่นราบเดี๋ยบบนข้างสั้น ยาวได้ถึง 100 เซนติเมตร (เห็นเป็นใบประกอบ) รูปรีแกมขอบขนานหรือ กึ่งรูป ไข่กลับ ปลายเรียวแหลมสั้น โคนห่อหรือแหลม ปากเบี้ยวเล็กน้อย ขอบเรียบ ยอดอ่อนมีขนกำมะหยี่สีสนิม หรือออกเหลือง ใบแก่เนื้อคล้ายหนังบาง เกี้ยงด้านบน มีขนเป็นชูยอย่างน้อยบนเส้นใบด้านล่าง เส้นใบด้าน ข้าง 6-11 คู่ โค้ง เห็นชัดทั้งสองด้าน เส้นใบย่อยเป็นชั้นบันไดฉาก ก้านใบยาวได้ถึง 1 เซนติเมตร ลำ ปลายหรือ โค้งด้านบน มีขนเป็นชูย ไม่มีตาข้าง (แต่จะมีตาอยู่ที่ซอกใบ) หูใบคล้ายเกล็ดตาหนึ่งอยู่เหนืออีกตาหนึ่ง ร่วงเร็ว ดอก สมมาตร แยกเพศ ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่ต่างต้น ออกเป็นช่อ เรียวเล็ก ไม่แตกแขนงที่ปลายส่วน ยอด กลีบเลี้ยงจัก 5 พู กลีบดอก 5 กลีบ แยกกันไม่มีฐานดอก ดอกเพศผู้ขนาดประมาณ 3 มิลลิเมตร มีก้าน ดอกยาว 2-4 มิลลิเมตร สีเขียวอ่อน ช่อดอกยาว 15-70 เซนติเมตร แต่ละดอกออกเป็นกลุ่มแน่นที่ซอกใบ ประดับเล็ก กลีบดอกใหญ่กว่ากลีบเลี้ยง เว้าโค้งหรือคล้ายหมวก (คลุมตรงกลางของดอกในตา) เกี้ยงยกเว้น ที่ปลาย เกสรเพศผู้มี 10 อัน แยกกัน เรียงสองแถว (แถวบนยาวกว่า) ล้อมรอบรังไข่เป็นหมันมีขน ดอกเพศเมีย ขนาด 1.5 มิลลิเมตร ก้านดอกยาว 0.5-1.5 มิลลิเมตร สีออกเหลือง ช่อดอกยาว 10-15 เซนติเมตร ดอกออก เดี่ยวๆ มีรังไข่ 2 ช่อง ยาวเกือบเท่ากลีบเลี้ยง มีขนสีน้ำตาลอมส้ม ยอดเกสรเพศเมียแผ่กว้าง ปลายแยก ไม่มีก้าน เกสรเพศเมีย ผล กว้างประมาณ 1 เซนติเมตร ยาว ประมาณ 0.7 เซนติเมตร สีเขียวอ่อน เมื่ออ่อนมีขนสีสนิม หทรง่อนข้างรีแบน (กว้างมากกว่ายาว) เหนียวคล้ายหนัง แก่ไม่แตก เมล็ดแข็ง แบน พบในป่าดิบ สูงได้ถึง 700 เมตร หรือใกล้น้ำ

ข้อมูลอ้างอิง: การ์ดเนอร์, โทมัส ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ลูกข้า (อ้ายแหวง)

Cinnamomum sintoc Blume

LAURACEAE

ไม้ต้น สูงได้ถึง 40 เมตร เปลือกในและใบเมื่อขยี้
มีกลิ่นหอมแรงของกานพลู ใบกว้าง 2.5-8 เซนติเมตร
รูปไข่ถึงใบหอกแกมขอบขนาน ปลายทู่หรือแหลม โคน
รูปกลมกว้างถึงแคบ เนื้อคล้ายหนังบาง เกือบทั้ง 2 ด้าน
หรือด้านล่างมีขนค่อนข้างละเอียด เส้นกลางใบนูนด้าน
บน เส้นใบและเส้นใบย่อยจากทั้งสองด้าน ช่อ ดอกยาว
5-15 เซนติเมตร ออกตามซอก ใบบน ๆ และ ที่ปลายกิ่ง
ผลกว้าง 0.8 เซนติเมตร ยาว 1-1.8 เซนติเมตร
รูปขอบขนานถึงรูปไข่กลับแกมรี อยู่บน กลีบรวม รูป
ถ้วยเล็ก พบทั้งในป่าที่ต่ำและสูง สูง 50-1,500 เมตร
ภาคตะวันออกเฉียงใต้ และภาคเหนือของคาบสมุท
มาเลเซีย

ข้อมูลอ้างอิง : ไซมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร ก่อกลางลา ชยามฤต ไม่ไธผะ - พิมพ์ครั้งที่ 1. - กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ. 2559 792 หน้า

ภาพประกอบ : ภาพใบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพดอก : http://www.plantsofasia.com/index/cinnamomum_sintoc/0-466

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

เลียงควาน

Rinorea longiracemosa Craib

VIOLACEAE

ชื่อพื้นเมือง : กาเลียงฟาน

ไม้พุ่ม ขนาดใหญ่หรือไม้ต้นเล็ก คดงอ สูงถึง 7 เมตร แตกกิ่งดกประปรายเป็นไม้ผลัดใบที่ภาคอื่น แต่อาจไม่ผลัดใบในภาคใต้ เปลือกสีเทาอ่อน เรียบหรือแตกเป็นร่องแคบ เนื้อเป็นคอร์ก เปลือกในสีขาว ใบ กว้าง 2-6 เซนติเมตร ยาว 7-14 เซนติเมตร รูปร่างรีหรือรูปไข่กลับ ปลายค่อยๆ เรียวแหลม โคนห่อหรือแหลม ขอบจัก ซี่ฟันละเอียด ใบแกสีเขียวอ่อนด้านบน ด้านล่างสีอ่อนกว่าหรือบางที่เป็นนวล เกือบทั้งสองด้านหรือมีขนสีอ่อนกระจาย บนเส้นกลางใบเฉพาะที่ด้านล่าง มีกลุ่มขนที่ซอกเส้นใบ เส้นใบ 8-10 คู่ เส้นแขนงใบเป็นร่างแหหรือเป็นบันไดฉาก ก้านใบยาว 0.2-1 เซนติเมตร สั้นแต่เล็กเรียวเกลี้ยง ดอก สีขาวอมเขียว เป็นช่อยาว ไม่แตกกิ่ง ก้านช่อแข็ง ยาว 3-8 เซนติเมตร มีใบประดับติดทน ออกเดี่ยวตามง่ามใบหรือตามกิ่งได้ผลใบ ก้านดอกยาว 2-4 มิลลิเมตร มีขนเล็กน้อย กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร รูปสามเหลี่ยม มีขนเล็กน้อย กลีบดอกยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร รูปขอบขนาน ปลายห่อ อับเรณูมีรังไข่ 2 อัน ขนาดเท่ากัน รังไข่และก้านเกสรเพศเมียเกลี้ยง ผล ยาว 1.5-2 เซนติเมตร ทรงกลม หรือกึ่งรูปไข่กลับ มีก้านผลสั้นแข็ง อยู่รวมกันหลายผล ผลมีสัน ไม่สม่ำเสมอ 3 สัน สีเขียวสด เกือบเห็นเส้นชัดเจน มี 6 เมล็ด สีน้ำตาลอ่อน ยาวประมาณ 4 มิลลิเมตร พบใบป่าดิบชื้นหรือป่าไผ่ในที่ต่ำ มักขึ้นอยู่ใกล้ลำน้ำ

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561: 880 หน้า

ภาพประกอบ : <https://india biodiversity.org/species/show/252219>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

เลือดควายใบเล็ก

Knema latericia Elmer

MYRISTICACEAE

ไม้พุ่มหรือไม้ต้นขนาดกลาง สูงได้ถึง 20 เมตร เปลือก สีน้ำตาลอมเทาถึงน้ำตาลเข้มแตกเป็นรอยตื้นๆ เปลือกในสีชมพูมีน้ำเลี้ยงสีแดงอมส้ม ใบ กว้าง 1.5-9 เซนติเมตร ยาว 8-30 เซนติเมตร รูปขอบขนานถึงใบหอก ยอดอ่อนมีขนแน่น ยาว 0.5-2 มิลลิเมตร ใบแก่เกลี้ยงทั้งสองด้าน ไม่มีจุดดำหรือตุ่มเล็กๆ ด้านล่าง เส้นกลาง ใบนูนด้านบน เส้นใบ 9-30 คู่ นูนด้านบน กิ่งไม่เป็นมุม เมื่ออ่อนมีขนสีสนิม ยาว 0.5-2 มิลลิเมตร แก่จะแตกหรือลอก ดอกเพศผู้สีแดงสดด้านใน ออกเป็นช่อธรรมดาหรือแตกเป็นง่าม ยาวได้ถึง 10 เซนติเมตร มี 3-20 ดอก ก้านดอกยาว 3-6 มิลลิเมตร ใต้ออกกว้างประมาณ 4 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร (กว้างมากกว่ายาว) ทรงกลมปลายแบนหรือทรงรูปไข่กลับกว้าง จักสองส่วนสามถึงสี่ส่วนห้า เป็น 3 พู มีขนแน่นสีน้ำตาลด้านนอก จานเกสรเพศผู้เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 มิลลิเมตร บนเส้าเกสรเพศผู้สั้น ยาว 1 มิลลิเมตร กลมมีอับเรณู 9-12 อัน ดอกเพศเมียคล้ายดอกเพศผู้ ยกเว้นช่อดอกมี 2-10 ดอก ก้านดอกยาวได้ถึง 1.5 มิลลิเมตร ใต้ออกขนาด 5-8 มิลลิเมตร ทรงรูปไข่กลับ แยกออกหนึ่งส่วนสามถึงสองส่วนสาม รังไข่มีขนแน่น ยอดเกสรเพศเมียมี 6-12 พู ก้านเกสรเพศเมียค่อนข้างสั้น ผล กว้าง 1-2.5 เซนติเมตร ยาว 1.5-3 เซนติเมตร ก้านผลล่ำยาวมากกว่า 0.5 เซนติเมตร ทรงกลมถึงรูปไข่ หรือไข่กลับกว้าง มีขนหยาบแน่นสีน้ำตาลอมส้ม ยาว 1-2 มิลลิเมตร พบกระจายใน ป่าดิบเดิมหรือป่าดิบ-ป่าไผ่ สูงได้ถึง 200 เมตร จังหวัดระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี

ข้อมูลอ้างอิง: ภารัตนอร์, โชมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ: <http://www.npic-surat.com/web/index.php/2013-07-23-06-43-31/-m-o-p-t/myristicaceae/146-myristicaceae>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

